

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศของจีนต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก และ 2) เพื่อเสนอแนะแนวนโยบายทางเศรษฐกิจของไทยภายใต้การขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศจีน การวิจัยในส่วนแรกเน้นการศึกษาสถานการณ์การค้าและการลงทุนของจีนในประเทศแถบอินโดแปซิฟิก การทดสอบความสัมพันธ์ของการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของจีนต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอินโดแปซิฟิก และการประเมินประสิทธิภาพของการค้าและการลงทุนของจีนในประเทศอินโดแปซิฟิก ผลการศึกษาพบว่า ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ประเทศส่วนใหญ่ในอินโดแปซิฟิกมีศักยภาพการค้าสูงหรือสัดส่วนการค้ากับจีนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมากกว่าร้อยละ 5 แต่มีศักยภาพการลงทุนจากจีนต่ำหรือสัดส่วนการลงทุนจากจีนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่ำกว่าร้อยละ 5 นอกจากนี้จากการทดสอบความเป็นเหตุเป็นผล พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศของจีนกับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอินโดแปซิฟิกมีความสัมพันธ์แบบทิศทางเดียว ยกเว้นการส่งออกสินค้าไปยังจีน ขณะเดียวกันผลจากการประเมินประสิทธิภาพการค้าและการลงทุนด้วยวิธีเส้นพรมแดนเชิงพื้นที่สัมพันธ์ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการค้าของอินโดแปซิฟิกจัดอยู่ในระดับสูง ขณะที่ระดับประสิทธิภาพการลงทุนจัดอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม ประเทศอินโดแปซิฟิกควรขยายการค้าและการลงทุนกับจีนให้มากขึ้นเพื่อทำให้เกิดการใช้ปัจจัยทางการค้าและการลงทุนจากจีนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ การวิจัยนี้ยังได้เสนอแนะแนวนโยบายทางเศรษฐกิจของไทยภายใต้การขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศจีน ว่าไทยควรดำเนินนโยบายทั้งเชิงรุกและเชิงรับเพื่อทำให้เกิดการพัฒนาห่วงโซ่การผลิตร่วมกับจีนและการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยอย่างยั่งยืน โดยนโยบายเชิงรุกที่สำคัญ ได้แก่ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าของไทยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมของจีนให้สามารถเข้าเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การผลิตจีน การปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง และการพัฒนาให้เกิดการผลิตสินค้าขั้นสุดท้ายเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าส่งออกและยกระดับห่วงโซ่คุณค่าในภูมิภาค ขณะที่นโยบายเชิงรับที่สำคัญ ได้แก่ การปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของภาครัฐ การสร้างแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนาธุรกิจท้องถิ่นรายย่อยและการถ่ายทอดเทคโนโลยี การออกกฎระเบียบเข้ามาควบคุมธุรกิจรูปแบบใหม่ การกำหนดมาตรฐานของการลงทุนและสินค้านำเข้า และการกำหนดเงื่อนไขให้มีการจ้างแรงงาน นอกจากนี้ ไทยควรทำหน้าที่เป็นคนกลางประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับจีน และผลักดันทุกกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจให้ขับเคลื่อนไปพร้อมกันและสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศมหาอำนาจทั้งในด้านของการค้า การลงทุน และการให้ความช่วยเหลือทางการค้า

คำสำคัญ: นโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การเติบโตทางเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพการค้าและการลงทุน ภูมิภาคอินโดแปซิฟิก

Abstract

This research aims 1) to study and analyze the stylized facts about China's foreign economic policies and Indo-pacific economies and 2) to make economic policy recommendations under China's New Normal. The study first focuses on the stylized facts about trade and foreign direct investment between China and countries in Indo-pacific region; the causality test between China's foreign economic policies and Indo-pacific economic growth; and the measurement in trade and foreign investment efficiency of Indo-pacific economies. Using descriptive statistics, the results show that in the last five years, most of Indo-pacific countries have high level of trade potential (trade to GDP more than 5%), but low level of foreign investment potential (FDI to GDP less than 5%). Moreover, using Granger causality test, the empirical results exhibit that exports to China are the cause and the consequence, respectively, of Indo-pacific economic growth; and imports from China, China's foreign investment, and China's aid for trade have a unidirectional causality relationship with Indo-pacific economic growth. Thereby, using Stochastic Frontier Analysis, the empirical results demonstrate that trade efficiency between China and Indo-pacific countries are at the high level, whereas China's foreign investment flows to Indo-pacific are at the low level. However, Indo-pacific economies should improve the level of trade and investment efficiency (in order to achieve the maximum FDI efficiency). In addition, the study also attempts to make policy recommendations for dealing with China's foreign economic policy. Thai government should be equipped with proactive and passive economic policies to be appropriate and coherent with the China context. Proactive economic policies for the purpose of regional value chain development and sustainable development are related to the production efficiency improvement with innovation and advanced technology; and the development in final-demand-driven manufacturing. Reactive economic policies for the purpose of trade and investment enhancement are related to improving the government's effectiveness and efficiency, driving the build-to-transfer system for local micro-business, imposing modern business law, and enforcing trade, investment and labor standards. Importantly, Thailand should take a leading role in synchronizing the mutual benefits in Southeast Asian region, driving end-to-end economic cooperation in the region and ultimately increasing balance growth in terms of trade, foreign investment, and aid for trade throughout.

Keywords: China's foreign economic policy; Economic growth; Trade and foreign investment efficiency; Indo-pacific region